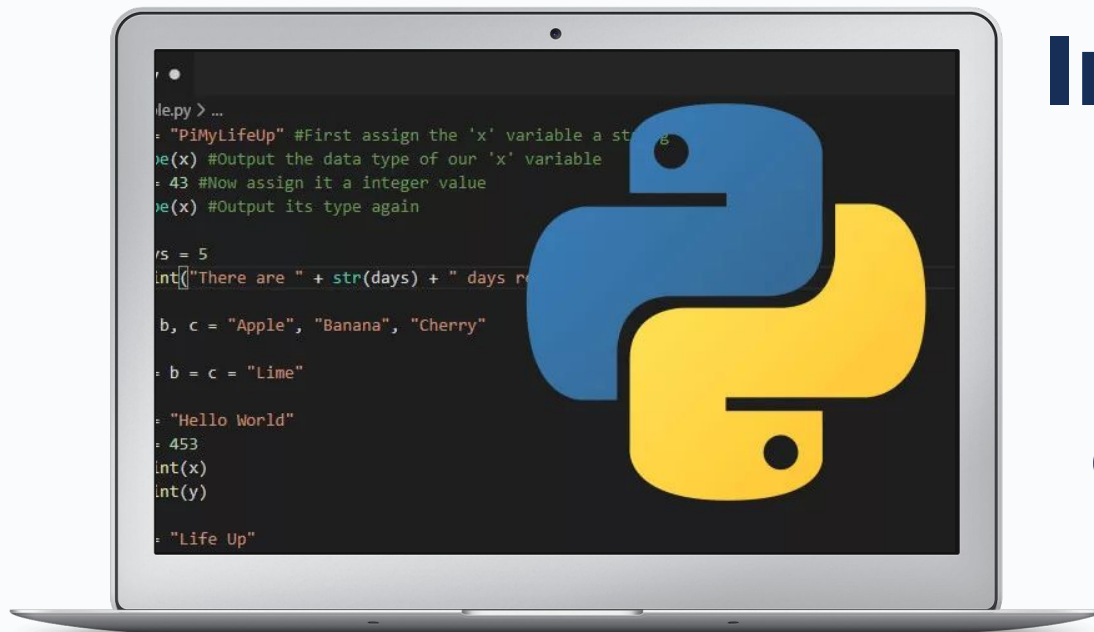

Become QA Auto

Інкапсуляція

Бутенко
Сергій

План лекції

Поняття інкапсуляції

Сетери та гетери

Приховування атрибутів

Приховування методів

Поняття інкапсуляції

Інкапсуляція - це властивість системи, що дозволяє об'єднати дані і методи, що працюють з ними, в класі і приховати деталі реалізації від користувача.

Інтерфейс класу (API) – це набір загальнодоступних полів та методів.

Приховування атрибутів

Права доступу до окремих елементів:

- властивості і методи можуть бути **закритими**, тобто доступними тільки всередині класу.
- дані та методи можуть бути **відкриті** - тоді до цих методів та даних можуть звертатися методи інших класів.

В Python механізму модифікаторів доступу не існує. Для приховування атрибутів в Python використовують домовленості:

- **символ підкреслення** перед атрибутом - то цей атрибут призначено виключно для внутрішнього використання (ніяк не захищено).
- **два символи підкреслення** перед атрибутом - це позначення приватного поля (механізм «**name mangling**»)

Приклад 1. Приховування атрибутів


```
shopEncaps.py •
PYTHON_BASICS > shopEncaps.py > ShopWorker > __str__
1 class ShopWorker:
2     count_workers=0
3     def __init__(self, name='', age=0):
4         self.name = name
5         self.age = age
6         self.setting_id()
7     def setting_id(self):
8         ShopWorker.count_workers +=1
9         self.id = ShopWorker.count_workers
10    def add_year(self):
11        self.age+=1
12    def __str__(self):
13        str_out="Працівник "+str(self.id)+": "+self.name+" "+str(self.age)
14        str_out += " всіх працівників " + str(ShopWorker.count_workers)
15        return str_out
16    @staticmethod
17    def info():
18        print('В магазині працює: ', ShopWorker.count_workers, ' працівників')
19    @classmethod
20    def naming_shop(cls, name):
21        cls.name_shop= name
22        return cls.name_shop
23
24 ShopWorker.info()
25
26 worker_one = ShopWorker('Іван', 25)
27 print(worker_one)
28 worker_one.add_year()
29 print(worker_one)
30 ShopWorker.naming_shop('Fara')
31 print('Назва магазину: ', ShopWorker.name_shop)
```

PROBLEMS OUTPUT DEBUG CONSOLE TERMINAL JUPYTER

Python + - [] [x]

```
В магазині працює: 0 працівників
Працівник 1: Іван 25 всіх працівників 1
Працівник 1: Іван 26 всіх працівників 1
Назва магазину: Fara
```

Опис класу **ShopWorker**

Створення атрибуту класу **count_workers**

Конструктор класу

Виклик методу **setting_id** з конструктора

Опис методу **setting_id**

Ініціалізація полів **count_workers** та **id**

Опис методу **add_year** для збільшення віку об'єкта

Опис методу **__str__**

Статичний метод **info()**

Метод класу **naming_shop(cls, name):**

Вивід атрибуту класу **ShopWorker**

Створення об'єкту **worker_one**, вивід атрибутів об'єкту **worker_one**, виклик методу збільшення віку для об'єкта **worker_one**, повторний вивід атрибутів об'єкту **worker_one**

Виклик методу класу **naming_shop** через назву класу

Вивід атрибута класу **name_shop**

Результат роботи коду

Приклад 1. Приховування атрибутів


```
shopEncaps.py X
PYTHON_BASICS > shopEncaps.py > ...
1 class ShopWorker:
2     _count_workers=0
3     def __init__(self, name='', age1=0):
4         self.name = name1
5         self.__age = age1
6         self.setting_id()
7     def setting_id(self):
8         ShopWorker._count_workers +=1
9         self.id = ShopWorker._count_workers
10    def add_year(self):
11        self.__age+=1
12    def __str__(self):
13        str_out="Працівник "+str(self.id)+": "+self.name+" "+str(self.__age)
14        str_out += " всіх працівників " + str(ShopWorker._count_workers)
15        return str_out
16    @staticmethod
17    def info():
18        print('📍 магазині працює: ', ShopWorker._count_workers, ' працівників')
19    @classmethod
20    def naming_shop(cls, name):
21        cls.name_shop= name
22        return cls.name_shop
23
24 ShopWorker.info()
25
26 worker_one = ShopWorker('Іван', 25)
27 print(worker_one)
28 worker_one.add_year()
29 print(worker_one)
30 ShopWorker.naming_shop('Fara')
31 print ('Назва магазину: ',ShopWorker.name_shop)
```

PROBLEMS OUTPUT DEBUG CONSOLE TERMINAL JUPYTER

Python + - [] [X]

```
В магазині працює: 0 працівників
Працівник 1: Іван 25 всіх працівників 1
Працівник 1: Іван 26 всіх працівників 1
Назва магазину: Fara
```

Опис класу **ShopWorker**

Створення атрибуту класу **count_workers**

Конструктор класу

Виклик методу **setting_id** з конструктора

Опис методу **setting_id**

Ініціалізація полів **count_workers** та **id**

Опис методу **add_year** для збільшення віку об'єкта

Опис методу **__str__**

Статичний метод **info()**

Метод класу **naming_shop(cls, name):**

Вивід атрибуту класу **ShopWorker**

Створення об'єкту **worker_one**, вивід атрибутів об'єкту **worker_one**, виклик методу збільшення віку для об'єкта **worker_one**, повторний вивід атрибутів об'єкту **worker_one**

Виклик методу класу **naming_shop** через назву класу

Вивід атрибута класу **name_shop**

Результат роботи коду

Приклад 1. Приховування атрибутів


```
shopEncaps.py ×
PYTHON_BASICS > shopEncaps.py > ...
1 class ShopWorker:
2     _count_workers=0
3     def __init__(self, name1='', age1=0):
4         self.name = name1
5         self.__age = age1
6         self.setting_id()
7     def setting_id(self):
8         ShopWorker._count_workers +=1
9         self.id = ShopWorker._count_workers
10    def add_year(self):
11        self.__age+=1
12    def __str__(self):
13        str_out="Працівник "+str(self.id)+": "+self.name+" "+str(self.__age)
14        str_out += " всіх працівників " + str(ShopWorker._count_workers)
15        return str_out
16    @staticmethod
17    def info():
18        print('📍 магазині працює: ', ShopWorker._count_workers, ' працівників')
19    @classmethod
20    def naming_shop(cls, name):
21        cls.name_shop= name
22        return cls.name_shop
23
24 print(ShopWorker._count_workers)
25
26 worker_one = ShopWorker('Іван', 25)
27 print(worker_one.__age)
28 worker_one.add_year()
29 print(worker_one)
30 ShopWorker.naming_shop('Fara')
31 print ('Назва магазину: ', ShopWorker.name_shop)
```

```
TERMINAL  PROBLEMS  OUTPUT  DEBUG CONSOLE  JUPYTER
0
Traceback (most recent call last):
  File "d:/PYTHON_BASICS/shopEncaps.py", line 27, in <module>
    print(worker_one.__age)
AttributeError: "ShopWorker" object has no attribute '__age'
```

Опис класу **ShopWorker**

Створення атрибуту класу **count_workers**

Конструктор класу

Виклик методу **setting_id** з конструктора

Опис методу **setting_id**

Ініціалізація полів **count_workers** та **id**

Опис методу **add_year** для збільшення віку об'єкта

Опис методу **__str__**

Статичний метод **info()**

Метод класу **naming_shop(cls, name):**

Вивід атрибуту класу **ShopWorker**

Створення об'єкту **worker_one**, вивід атрибутів об'єкту **worker_one**, виклик методу збільшення віку для об'єкту **worker_one**, повторний вивід атрибутів об'єкту **worker_one**

Виклик методу класу **naming_shop** через назву класу.

Вивід атрибута класу **name_shop**

Результат роботи коду

Сетери та гетери

Спеціальні відкриті методи:

- **Гетер** (від англійського get - «отримувати») - метод, який повертає значення поля.
- **Сетер** (від англійського set - «встановлювати») - метод, який встановлює значення поля.

Синтаксис опису гетера:

```
def get_<ім'я атрибута>(self):  
    return self.<ім'я атрибута>
```

Виклик за межами класу

```
<ім'я об'єкта>.get_<ім'я атрибута>()
```

Синтаксис опису сетера:

```
def set_<ім'я атрибута>(self,<параметр>):  
    self.<ім'я атрибута>=<параметр>
```

Виклик за межами класу:

```
<ім'я об'єкта>.set_<ім'я атрибута>(<параметр>)
```


Приклад 2. Сетер та гетер для поля `__age`

shopEncaps1.py X

PYTHON_BASIC > shopEncaps1.py > ...

```
1 class ShopWorker:
2     _count_workers=0
3     def __init__(self, name1='', age1=0):
4         self.name = name1
5         self.__age = age1
6         self.setting_id()
7     def setting_id(self):
8         ShopWorker._count_workers +=1
9         self.id = ShopWorker._count_workers
10    def add_year(self):
11        self.__age+=1
12    def __str__(self):
13        str_out="Працівник "+str(self.id)+": "+self.name+" "+str(self.__age)
14        str_out += " всіх працівників " + str(ShopWorker._count_workers)
15        return str_out
16    @staticmethod
17    def info():
18        print('В магазині працює: ', ShopWorker._count_workers, ' працівників')
19    @classmethod
20    def naming_shop(cls, name):
21        cls.name_shop= name
22        return cls.name_shop
```

Опис класу **ShopWorker**

Створення атрибуту класу `count_workers`

Конструктор класу

Виклик методу `setting_id` з конструктора

Опис методу `setting_id`

Ініціалізація полів `count_workers` та `id`

Опис методу `add_year` для збільшення віку об'єкта

Опис методу `__str__`

Статичний метод `info()`

Метод класу `naming_shop(cls, name):`

Приклад 2. Сетер та гетер для поля `__age`


```
shopEncaps1.py X
PYTHON_BASICS > shopEncaps1.py > ShopWorker > set_age

23     def get_age(self):
24         return self.__age
25     def set_age(self, new_age):
26         self.__age=new_age
27
28     ShopWorker.info()
29
30     worker_one = ShopWorker('Іван', 25)
31
32     print(worker_one.get_age())
33     worker_one.set_age(-44)
34     print(worker_one.get_age())
35     ShopWorker.naming_shop('Fara')
36     print ('Назва магазину: ',ShopWorker.name_shop)
```

TERMINAL PROBLEMS OUTPUT DEBUG CONSOLE JUPYTER

```
> Python + v [ ] [X] ^
В магазині працює: 0 працівників
25
-44
Назва магазину: Fara
```

Гетер для атрибуту `__age`

Сетер для атрибуту `__age`

Вивід атрибуту класу `ShopWorker`

Створення об'єкту `worker_one`,

Вивід атрибуту `age` об'єкту через виклик гетера

Виклик сетера для атрибуту `__age`

Повторний вивід атрибуту `__age` через гетер

Виклик методу класу `naming_shop` через назву класу

Вивід атрибуту класу `name_shop`

Результат роботи коду

Приклад 3. Сетер з умовою для поля `__age`

shopEncaps2.py X

PYTHON_BASIC > shopEncaps2.py > ...

```
1 class ShopWorker:
2     _count_workers=0
3     def __init__(self, name1='', age1=0):
4         self.name = name1
5         self.__age = age1
6         self.setting_id()
7     def setting_id(self):
8         ShopWorker._count_workers +=1
9         self.id = ShopWorker._count_workers
10    def add_year(self):
11        self.__age+=1
12    def __str__(self):
13        str_out="Працівник "+str(self.id)+": "+self.name+" "+str(self.__age)
14        str_out += " всіх працівників " + str(ShopWorker._count_workers)
15        return str_out
16    @staticmethod
17    def info():
18        print('В магазині працює: ', ShopWorker._count_workers, ' працівників')
19    @classmethod
20    def naming_shop(cls, name):
21        cls.name_shop= name
22        return cls.name_shop
```

Опис класу **ShopWorker**

Створення атрибуту класу `count_workers`

Конструктор класу

Виклик методу `setting_id` з конструктора

Опис методу `setting_id`

Ініціалізація полів `count_workers` та `id`

Опис методу `add_year` для збільшення віку об'єкта

Опис методу `__str__`

Статичний метод `info()`

Метод класу `naming_shop(cls, name):`

Приклад 3. Сетер з умовою для поля `__age`

shopEncaps2.py X

PYTHON_BASICS > shopEncaps2.py > ...

```
23     def get_age(self):
24         return self.__age
25     def set_age(self, new_age):
26         if (new_age < 0):
27             new_age = - new_age
28         self.__age = new_age
29
30     ShopWorker.info()
31
32     worker_one = ShopWorker('Іван', 25)
33
34     print(worker_one.get_age())
35     worker_one.set_age(-44)
36     print(worker_one.get_age())
37     ShopWorker.naming_shop('Fara')
38     print('Назва магазину: ', ShopWorker.name_shop)
```

TERMINAL PROBLEMS OUTPUT DEBUG CONSOLE JUPYTER

Python + - [] [X] ^

```
В магазині працює: 0 працівників
25
44
Назва магазину: Fara
```

Гетер для атрибуту `__age`

Сетер для атрибуту `__age`

Перевірка параметра `new_age` на допустиме значення, та його корегування

Вивід атрибуту класу `ShopWorker`

Створення об'єкту `worker_one`,

Вивід атрибуту `age` об'єкту через виклик гетера

Виклик сетера для атрибуту `__age`

Повторний вивід атрибуту `__age` через гетер

Виклик методу класу `naming_shop` через назву класу

Вивід атрибуту класу `name_shop`

Результат роботи коду

Приховування методів

Для приховування методів в Python також використовують домовленості:

- символ підкреслення перед методом - то цей метод призначено виключно для внутрішнього використання (ніяк не захищено).
- два символи підкреслення перед атрибутом - це позначення приватного методу (механізм «name mangling»)

Не слід оголошувати свої власні (нестандартні) методи з іменами, які починаються і закінчуються двома знаками підкреслення.

Підсумки

Інкапсуляція - це властивість системи, що дозволяє об'єднати дані і методи, що працюють з ними, в класі і приховати деталі реалізації від користувача.

В Python механізму модифікаторів доступу не існує.

Символ підкреслення перед іменем атрибуту чи методу - означає що цей елемент призначено виключно для внутрішнього використання (ніяк не захищено).

Два символи підкреслення перед іменем атрибуту чи методу - це позначення приватного елементу (механізм «name mangling»)

Гетер (від англійського get - «отримувати») - метод, який повертає значення прихованого поля.

Сетер (від англійського set - «встановлювати») - метод, який встановлює значення прихованого поля.